

Limnologorum Conventus XXI (Kyoto, Japonia, 24—31 VIII 1980 r.)

I oto przyszło mi zdać sprawę z tej imprezy zamorskiej, dalekowschodniej, która zgromadziła hydrobiologów niemal z całego świata. Japonia, kraj gospodarzy Kongresu, przyjęła nas nad wyraz gościnnie, wręcz gorąco (klimat subtropikalny!) i jednak w stylu XX a nie XXI wieku, z tym że był to styl dobrej roboty. Kyoto, piąte co do wielkości miasto Japonii (2 mln mieszkańców), zrobiło wrażenie miasta kameralnego, zwłaszcza na tych, którzy spędzili uprzednio kilka dni w stolicy tego państwa — 12-milionowej metropolii — Tokio.

Kongres odbywał się w gmachu specjalnie do tych celów wybudowanym: Kyoto International Conference Hall, KICH w skrócie, przestronnej budowli, którą nawet szerokokątny obiekt z trudem obejmował w 2—3 kolejnych kadrach. Większość uczestników Kongresu była zakwaterowana w luksusowym hotelu Tokyu-Inn, położonym po przeciwnej stronie miasta niż KICH, przy czym między tymi dwoma punktami kursowały luksusowe i punktualne autokary.

Otwarcie Kongresu nastąpiło w poniedziałek (25 VIII) o 10⁰⁰ rano czasu miejscowego, kiedy to przemówienia inauguracyjne wygłosili: przewodniczący Ko-

mitetu Organizacyjnego — prof. S. Mori, przewodniczący Rady Naukowej Japonii — dr K. Fushimi, przedstawiciel prefektury Kyoto — Y. Hayashida oraz burmistrz miasta Kyoto — M. Funabashi. Następnie rozpoczęło się pierwsze Walne Zebranie członków SIL. Sesję przedpołudniową zakończyło wręczenie medali Naumanna-Thienemanna zasłużonym hydrobiologom świata.

Po południu odbył się tradycyjny, poświęcony pamięci Baldiego, wykład prof. S. Horie (Japonia) „O znaczeniu badań paleolimnologicznych prastarych jezior — j. Biwa i inne jeziora reliktowe”, a także sesja wykładów plenarnych: prof. C. R. Goldmana (USA) „Jezioro Tahoe — dwudziestoletnie zmiany w oligotroficznym jeziorze ubogim w azot” oraz prof. D. Uhlmana (NRD) „Limnologiczne podstawy regulacji ścieków prowadzonej w celu zmniejszenia zanieczyszczenia wód”. Sesja ta była poświęcona hasłu „O lepsze środowisko słodkowodne”, które to hasło przyświecało także całemu Kongresowi. Wydaje się, że zabrakło tu jakiegoś ogólnego referatu przeglądowego o stanie zasobów wodnych świata i sposobach zapobiegania ich zanieczyszczeniu.

Dalsze obrady (od wtorku do soboty — z jednodniową przerwą na wycieczkę śródkongresową) przebiegały równocześnie w 7 sekcjach, których w sumie było aż 48¹. Podziału całego naukowego materiału nadesłanego na Kongres dokonał komputer na podstawie zgłaszanych na piśmie życzeń autorów. Widocznie nie zawsze uwzględniał on pierwsze życzenia zainteresowanych, gdyż sporo doniesień przenoszono z sekcji do sekcji, co mimo regularnego wydawania „Congress News” wprowadzało pewne zamieszanie.

¹ Na Kongresie wyróżniono następujące sekcje: (1) Zooplankton. I. Polimorfizm i rozkład przestrzenny, (2) Zooplankton. II. Zmiany sezonowe i roczne, (3) Zooplankton. III. Odżywanie się (żerowanie), (4) Zooplankton. IV. Badania populacyjne i drapieżnictwo, (5) Zooplankton. V. Behawior i fizjologia, (6) Dynamika zespołów i ekosystemów, (7) Produkcja pierwotna fitoplanktonu, (8) Produkcja pierwotna a występowanie chlorofilu, (9) Występowanie i dynamika fitoplanktonu, (10) Dynamika i kinetyka wzrostu fitoplanktonu, (11) Dynamika pierwiastków biofilnych, (12) Dynamika pierwiastków biofilnych a doświadczenia nad nawożeniem, (13) Eutrofizacja i obciążenie, (14) Kontrola (monitoring) i modelowanie, (15) Ekologia mikroorganizmów. I. Występowanie, (16) Ekologia mikroorganizmów. II. Występowanie i aktywność, (17) Ekologia mikroorganizmów. III. Aktywność i fizjologia, (18) Rozkład materii organicznej, (19) Występowanie i dynamika materii organicznej, (20) Hydrologia, (21) Środowisko fizyczne i ruch wody. I, (22) Środowisko fizyczne i ruch wody. II, (23) Współczesne osiągnięcia limnologii Wielkich Jezior Amerykańskich, I, (24) Współczesne osiągnięcia limnologii Wielkich Jezior Amerykańskich, II, (25) Struktura i funkcjonowanie ekosystemów wodnych, (26) Limnologia tropikalna, (27) Zakwaszanie i wody kwaśne, (28) Ekologia i geochemia ekosystemów rzecznych, (29) Zanieczyszczenia rzek i estuariów, (30) Skutki zanieczyszczeń układów wodnych, (31) Samooczyszczanie i oczyszczanie wód ściekowych, (32) Jakość wody i gospodarka wodna, (33) Glony, (34) Fizjologia glonów i ich ocena, (35) Ekologia perifitonu, (36) Makrofity a substancje aktywne biologiczne, (37) Geochemiczne aspekty sedymentacji, (38) Geochemia osadów, (39) Geochemiczny „behawior” elementów chemicznych, (40) Metale ciężkie, (41) Skutki działania metali ciężkich na organizmy wodne, (42) Paleolimnologia, (43) Ryby. I. Biologia ogólna, (44) Ryby. II. Odżywanie się i wzrost, (45) Ryby. III. Badania populacyjne i interakcje gatunkowe, (46) Zoobentos. I. Skorupiaki i mięczaki, (47) Zoobentos. II. Owady, (48) Zoobentos. III. Drapieżnictwo, produkcja i reakcje. Ponadto doniesienia w formie ekspozycji zorganizowane były w dwóch sekcjach: (1) Limnologia regionalna, eutrofizacja i zanieczyszczenia i (2) Organizmy wodne, osady i metale.

Poza sekcją regionalną zorganizowaną w formie ekspozycji uwagę zwraca regionalizm sekcji Wielkich Jezior Amerykańskich. Niestety sekcja ta, zaplanowana na cały dzień, została skrócona do połowy dnia i mimo szczerych chęci nie udało mi się na nią dotrzeć.

Miał wdawać się w szczegółowe relacje z obrad, w których uczestniczyłem, warto może przytoczyć kilka myśli przewodnich z wystąpień plenarnych. Prof. S. Mori w swoim przemówieniu inauguracyjnym podkreślił, że Orient jest wreszcie należycie reprezentowany na tym Kongresie (faktycznie, z samej Japonii było 317 osób, a więc niemal połowa wszystkich uczestników Kongresu). Zwrócił on również uwagę na ogromne znaczenie badań paleolimnologicznych jeziora Biwa jako nowej gałęzi nauk limnologicznych.

Przewodniczący SIL, prof. J. R. Vallentyne podkreślił konieczność interdyscyplinarnych związków między Societas Internationalis Limnologiae a resztą organizacji międzynarodowych oraz znaczenie projektu austro-fińskiego „Aqua”, stawiającego sobie za cel ochronę wód śródlądowych. Poza sprawami współpracy naukowo-organizacyjnej omówił on sytuację naszej biosfery, zagadnienie sprzężenia zwrotnego w jej skali; dźwigając oświetlony globus na swych barkach reklamował w ten sposób podczas całego Kongresu wielką akcję „Dziesięciolecie biosfery i ekosystemu”, planowaną na lata 1982—1992. Pomysł tyleż oryginalny co niewygodny i odrobinę przesadzony.

Ogółem w Kongresie brało udział 671 osób (bez osób towarzyszących), z czego 344 wygłosiły doniesienia ustne, a tylko 47 prezentowało swoje wyniki w formie ekspozycji. Poza Japonią licznie reprezentowane były: Stany Zjednoczone AP (52 osoby), Republika Federalna Niemiec (37 osób) i Kanada (29 osób). Pozostałe kraje w liczbie 38 reprezentowane były przez 1—14 osób, w tym Polska — przez 7 osób.

Kongres zakończyło drugie Walne Zebranie SIL, na którym dokonano wyboru nowych władz. Przewodniczącym SIL został prof. K. Wuhrmann, mikrobiolog z Zurichu (w wyborach tych prof. L. Tonolli przegrała różnicą 4 głosów), wiceprzewodniczącymi: prof. S. Mori (Japonia) i prof. D. G. Frey (USA), a wydawcą materiałów kongresowych nadal jest dr V. Sladeček (Czechosłowacja).

Następny kongres odbędzie się w Lionie w 1983 r., zaś dwa dalsze — w Nowej Zelandii i RFN.

Walne Zebranie zakończyło się odtańczeniem narodowego tańca japońskiego, zainicjowanym przez Komitet Organizacyjny Kongresu; do tańczących gospodarzy przyłączyli się pozostali uczestnicy zebrania. My, Polacy, z przerażeniem patrzyliśmy na to, myśląc jednocześnie o całej organizacji Kongresu, która była bez zarzutu i przenosząc nasze refleksje na grunt polski, gdzie w 1982 r. będziemy organizować imprezę na większą skalę, bo III Międzynarodowy Kongres Ekologii w Warszawie.

Tadeusz Prus

XV Europejskie Sympozjum Biologii Morza (Damp, RFN, 29 IX—3 X 1980 r.)

Sympozjum, będące corocznym spotkaniem biologów i ekologów wód słonych, zorganizował Institut für Meereskunde Uniwersytetu w Kilonii. W spotkaniu wzięło udział ok. 300 uczestników z 22 krajów. Tematem Sympozjum było omówienie i przedyskutowanie „Roli niższych organizmów w łańcuchu pokarmo-